

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2019/20:29

Onsdagen den 4 mars

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson

Information och samråd inför extrainsatt möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 4 mars 2020

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar dagens möte med EUN öppnat inför extrainsatt möte i RIF-rådet. Jag hälsar justitie- och migrationsminister Morgan Johansson med medarbetare välkomna.

Ni har fått ett utkast till deklaration utskickat tidigare. Och ni fick nu förslaget till svensk ståndpunkt utdelat i pappersform.

Det finns två punkter på rådsdagordningen, men de handlar om samma sak. Därför tänkte jag att vi behandlar dem samlat som en punkt på vårt sammanträde här. Det är alltså dagordningspunkt 2, Migration – situationen vid EU:s yttre gränser, och dagordningspunkt 3, Uttalande/slutsatser.

Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Jag tackar för möjligheten att få komma hit. Som ni vet är det ett extrainsatt möte i eftermiddag. Vi åker därför direkt till Bryssel efter detta möte.

Det har också varit ett möte i Coreper nu på morgonen där man har diskuterat utkastet till de ståndpunkter som man vill tala om i eftermiddag.

Inledningsvis vill jag säga att vi de senaste dagarna har haft ganska många kontakter på olika håll, både med EU-kommissionären Ylva Johansson, som jag talade med i måndags och som jag har haft löpande kontakt med, och med den grekiske migrationsministern, som jag hade ett telefonsamtal med i går eftermiddag.

Ni vet också att presidenterna för rådet och kommissionen samt talmannen i Europaparlamentet var på plats i Grekland i går.

Vi vet också att det tas ett ganska stort antal diplomatiska kontakter med Turkiet i detta skede för att försöka lösa ut en del knutar.

Den 2 mars beslutades om ett extrainsatt RIF-råd och att det ska hållas i dag för att vi ska diskutera situationen i östra Medelhavet med fokus på operativt stöd till Grekland och Bulgarien. Bakgrunden är de uttalanden som Turkiet har gjort om att öppna gränserna mot EU. Det har fått till följd

att ett stort antal flyktingar och migranter samlats vid den grekisk-turkiska gränsen.

Uppgifterna om hur många personer som det rör sig om varierar kraftigt. Turkiet har uppgett att det handlar om 100 000, medan det faktiska antalet gränspassager i vart fall inte verkar överstiga mer än något hundratal totalt. Det sägs också att 15 000 migranter ska ha stoppats vid gränsen och att antalet som anländer till de grekiska öarna också har ökat något.

Uppgifterna här är mycket oklara. De uppgifter som kommissionen har just nu pekar inte på att det är några hundra tusen vid gränsen utan snarare kanske 8 000–10 000. Vi har också fått information de senaste dagarna om att folk börjar återvända till Turkiet. Men det finns också en ström av dem som har varit uppe vid landsgränsen mot Grekland men sedan i stället kanske börjat söka sig till sjögränsen. Så ser det alltså ut just nu.

Grekland har beviljats stöd i form av två snabbinsatser från Frontex för att hantera denna situation vid både lands- och sjögräns. Man har också aktiverat EU:s civilskyddsmekanism.

Inför RIF-rådet i eftermiddag har det kroatiska ordförandeskapet tagit fram ett utkast till deklaration som ska antas av rådet. I detta anges bland annat att illegala gränspassager inte kommer att tolereras, att rådet visar solidaritet med Grekland, att EU-byråerna är beredda att utöka sitt stöd till Grekland och andra medlemsstater som kan komma att beröras samt att Turkiet måste uppfylla EU-Turkiet-uttalandet.

Diskussionen om stöd till Grekland kommer att följas upp också på RIF-rådet den 13 mars, alltså nästa vecka vid det ordinarie mötet.

Sverige kommer att verka för att skrivningar om internationell rätt, inklusive asylrätten, ska föras in i deklarationen. Och Sverige kan ställa sig bakom deklarationen om den i huvudsak återspeglar denna hållning.

Vi anser också att Turkiets agerande de senaste dagarna är oroande, och vi måste undvika ytterligare eskalering och verka för att en långsiktig och konstruktiv dialog med Turkiet kan fortsätta. EU behöver fortsatt stå enat och koordinerat.

Sverige står också redo att bidra med stöd, exempelvis till Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex. Kontrollen av EU:s yttre gräns ska upprätthållas och internationell rätt respekteras. Det är också viktigt att säkerställa att EU-Turkiet-uttalandet respekteras. Och rätten att söka asyl ska värnas.

Så långt vår ståndpunkt.

Det är mycket viktigt att i den kommande diskussionen i eftermiddag fortsätta att hålla fast vid att det finns en enighet i EU-kretsen. Vi kan inte manövrera på ett sådant sätt att vi hamnar i ett läge då det kanske kommer 2, 3 eller kanske 4 miljoner asylsökande till grekiskt territorium. Grekland är ett land med 10 miljoner invånare, och det skulle leda till mycket stora bekymmer på den sidan.

Med detta sagt kommer vi naturligtvis att driva på i den riktning som vi har gett uttryck för i ståndpunkten, framför allt när det gäller frågeställningar kring internationell rätt. Ni har också sett en del bilder på ett oacceptabelt beteende, till exempel i fråga om att preja båtar eller ge sig på flyktingar. Vi vet fortfarande alldeles för lite om vad som egentligen har hänt och behöver höra mer från UNHCR och IOM, som kommer att

vara på plats i eftermiddag. Men man måste också vara beredd att markera mot att ett sådant beteende inte kan accepteras.

Där är vi nu, och jag vill ha EU-nämndens mandat för denna ståndpunkt.

2019/20:29

4 mars

Anf. 3 LUDVIG ASPLING (SD):

Jag tackar för informationen.

Sedan detta avtal med Turkiet skrevs – från första dagen – har vi sagt från vår sida att detta inte är smart, eftersom turkarna inte är en pålitlig samarbetspartner. Vi kan konstatera att vi såg detta komma, medan vissa andra inte gjorde det.

Jag tycker att det finns lite av en inneboende motsättning när det gäller den svenska ståndpunkten. Man säger att man ska stödja Grekland och föra in en skrivning om att rätten till asyl ska värnas. Samtidigt uttrycker man i utkastet till resolution: The Council expresses its strong solidarity with Greece.

I utkastet problematiserar man inte alls Greklands beslut att upphäva asyllagstiftningen i 30 dagar.

Då kan man fundera på följande: Vad är det egentligen som regeringen säger här? Om det är så att Grekland har brutit mot reglerna, vilket går att hävda, då kan man inte ställa sig bakom en skrivning om att man visar solidaritet samtidigt som man har en skrivning om att asylrätten ska värnas. Detta är en motsättning som jag skulle vilja ha ett svar om. Vad är det egentligen man säger? Står man bakom Greklands beslut i denna fråga eller gör man det inte?

Den andra frågan gäller artikel 63.3 i fördraget – den som Grekland har hintat om att man använder som grund för detta upphävande. Denna artikel har en process bakom sig, det vill säga att man inte bara kan säga att man aktiverar artikel 63.3 och därför upphäver asyllagstiftningen en månad, utan detta ska ske med beslut i rådet på initiativ från kommissionen. Det finns en process bakom, men den har Grekland inte följt. Kommer en diskussion om detta att komma upp? Om det kommer upp, avser regeringen då att rösta för ett sådant beslut?

Det står i den svenska ståndpunkten: "Sverige står redo att bidra med stöd exempelvis till Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex)." Står man bakom idén om att ge något stöd direkt till Grekland? Grekland behöver nämligen stöd direkt. Och hur ser man på frågan om fysiska barriärer? Det som behövs och det som har visat sig mycket effektivt är att bygga upp fysiska barriärer mot gränsen. Men detta har EU inte varit jättepiggt på. Jag undrar därför hur regeringen kommer att ställa sig om den frågan kommer upp.

Jag förstår inte heller riktigt vad asylpaketet har med detta att göra. Kommissionen har meddelat relativt nyligen att man lägger frågan om tvingande omfördelning på is, som jag har förstått det i alla fall. Anser regeringen verkligen att detta är rätt forum att börja tala om detta igen? Denna fråga är ju politiskt död. I så fall, vilken förhoppning har man om att man ska komma framåt i frågan om tvingande omfördelning här och nu? Det verkar mycket märkligt.

Anf. 4 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag tackar statsrådet för föredragningen.

Jag är mycket glad över att förslaget till svensk ståndpunkt innehåller skrivningar om att Sverige ska verka för skrivningar om internationell rätt inklusive asylrätten. Det är någonting som verkligen saknas i det utkast som vi har fått från EU – att det ändå handlar om en asylrätt och asylsökande och inte bara om en gräns som ska försvaras till varje pris. Det gör mig mycket glad.

Däremot undrar jag lite grann över skrivningarna om att vi ska fortsätta ha en konstruktiv dialog med Turkiet och att EU–Turkiet-uttalandet ska respekteras. Hur troligt är det att man kan ha en konstruktiv dialog med ett Turkiet som inte på något sätt betar sig konstruktivt eller håller sig till avtalet?

Vi från Vänsterpartiet har varit mycket kritiska till det avtal som har funnits med Turkiet och menar att det aldrig borde ha funnits eftersom bland annat det som vi befarade har hänt, det vill säga att Turkiet bryter mot avtalet och att EU nu lite grann är i händerna på Turkiet och dess ledning. Jag vill höra lite grann om tankarna runt det.

I stället för att betala ut pengar till Turkiet och satsa på en dialog med Turkiet tycker jag för egen del att det borde krävas en samordning av UNHCR och att UNHCR får det ekonomiska stödet från EU för att hjälpa flyktingar på plats i flyktinglägren både i Grekland och i Turkiet och på andra ställen. Jag skulle vilja höra hur statsrådet ser på detta.

Jag har också en fråga som gäller de 350 miljoner som kommissionen redan har betalat ut till Grekland. Man säger också att exakt lika mycket till skulle kunna betalas ut. Vad exakt går dessa pengar till? Jag tycker att det är bra om dessa pengar går till att upprätthålla den internationella rätten och rätten till asyl och inte bara till att förstärka gränsen.

Jag uppskattar också att statsrådet nu muntligt nämnde att våld vid gränsen inte är acceptabelt. Jag hoppas att det tillförs i den svenska ståndpunkten. Jag förstår också att det krävs en viss försiktighet i frågan tills vi vet säkert vad som har hänt. Men jag skulle ändå uppskatta om detta tillförs i den svenska ståndpunkten.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Som vanligt är det både det som sägs muntligt och det som vi har fått skriftligt som gäller som den svenska ståndpunkten.

Anf. 6 MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Jag tackar statsrådet för föredragningen. Jag har några frågor. Min första fråga gäller detta statement med Turkiet. Morgan Johansson sa i *Aktuellt* i går att detta löper ut 2020. Vi har inte uppfattat att det är så tydligt som statsrådet kunde redogöra för – de tolkningar som man har gjort av detta avtal och hur man ser på förhandlingarna med Turkiet framåt. Det skulle jag vara tacksam att för höra lite grann om.

Som en tidigare frågeställare tog upp står det också om solidarisk ansvarsfördelning, som man väljer att framhålla i detta sammanhang samtidigt som man vill värna rätten att söka asyl. Om det kommer mycket stora volymer migranter till gränsen, innebär det då att ståndpunkten får följden att Sverige också egentligen bör vara skyldigt att ta sin del av ansvaret? Det vill säga: Står man fortfarande bakom en tvingande omfördelning? Är det så vi ska tolka det?

Slutligen: Att Sverige står redo att bidra med stöd uppfattar jag som en ganska svag skrivning. Jag uppfattar också att Grekland just nu behöver allt stöd det kan få. Vad avser statsrådet där?

2019/20:29

4 mars

Anf. 7 FREDRIK MALM (L):

Ordförande! Min uppfattning är att det i deklarationen och i den svenska ståndpunkten bör finnas en uppmaning till EU:s medlemsstater att öka sitt stöd till humanitära appeller. Sverige bör även uppmana de länder i EU-kretsen som inte har gjort detta att ingå avtal med UNHCR och bli så kallade programländer, så som vi är, och därmed bidra till att lindra flyktingkatastrofen genom att ge vidarebosättningsmöjligheter för personer i dessa länder. Det bör kompletteras med detta.

Jag undrar hur regeringen ser på det?

Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Först, när det gäller frågan om samarbetet med Turkiet, uppfattade jag kritik från både Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna, även om jag inte uppfattade om Sverigedemokraterna är emot ett samarbete med Turkiet. Att Vänsterpartiet inte vill ha detta vet jag sedan länge. Min uppfattning är att det 2016 inte fanns något annat alternativ än att ha ett samarbete med Turkiet och att det inte heller finns det nu.

Turkiet ligger där det ligger. Turkiet har nästan 4 miljoner flyktingar på sitt territorium. Det är ett faktum, och man kan inte låtsas som att det inte finns. Alternativet är att inte ha något samarbete med Turkiet. Detta kommer att vara mycket dåliga nyheter för Grekland, hela tiden. Samtidigt finns det inte något beslut om omfördelning eller solidaritet mellan EU-länderna. Då kommer vi som sagt att fortsätta att försätta Grekland i ett enormt bekymmersamt läge, med 2, 3 eller 4 miljoner asylsökande till Grekland, som har en befolkning på 10 miljoner. Det är alternativet till att inte ha ett samarbete med Turkiet.

Man kan tycka vad man vill om Turkiets ledning, och det gör vi också. Men man måste ändå samarbeta med den som man har ett samarbete med. Annars kommer det bara att gå ut över antingen Grekland, flyktingarna eller båda. Man måste vara pragmatisk i den meningen.

Så småningom kommer det nog att sluta med att vi får ett förnyat Turkietuttalande. Som Maria Malmer Stenergard sa stämmer det att Turkietuttalandet formellt inte löper ut nästa år, men pengarna löper ut nästa år, så att säga. Det är ändå detta som Turkietuttalandet hänger på, det vill säga att EU har resurser för att kunna vara med och finansiera till exempel uppehälle för alla flyktingar som finns där. Jag tror alltså att detta kommer att sluta i någon form av ny uppgörelse med Turkiet. Sedan må vi tycka vad vi vill om det, men läget är som det är. Det finns egentligen inte så många andra alternativ att hålla sig till.

Greklands beslut om asylfrågan och de närmaste 30 dagarna tas inte upp i rådsdeklarationen. Det kommer säkert att komma upp på mötet, men det finns ett skäl till att varken rådet eller kommissionen har tagit upp det. När vi åker ned i eftermiddag behöver vi kunna trycka på vikten av att till exempel internationell rätt upprätthålls, vilket bland annat innebär att man inte kan ge sig på att sänka båtar eller utföra våldshandlingar. Det får man helt enkelt inte. Jag menar att detta täcks in.

När det gäller förhandlingsläget i övrigt tror jag inte att vi från svensk sida är i det läget att vi kan ställa några ultimativa krav på hur rådsslutsatserna ska se ut. Det är viktigt att EU-kretsen håller ihop och att man nu fokuserar på att lösa den akuta situationen. Sedan finns det många frågor som vi behöver lösa på lite längre sikt, men just nu måste vi lösa den akuta situationen och hantera det kortsiktiga läget.

Asylpaketet berördes här. Jag tror att det var Ludvig Aspling som sa att det är dött, men det är det inte. Ylva Johansson förbereder ett nytt, reformerat paket, och hon har precis åkt runt till alla medlemsstater, däribland Sverige, för att se hur ståndpunkterna ligger. Sist jag hörde med henne planerade hon att göra det någon gång i början av april. Nu kan det hända att paketet skjuts upp ytterligare på grund av krisen, men det är inte på något sätt dött.

Om vi hade haft någon form av solidaritetsmekanism på plats, vilket vi inte har därför att Polen och Ungern är emot det, hade vi i alla fall haft något att möta detta med. Det är precis detta som vi som har talat om en solidaritetsmekanism har varnat för, det vill säga att det kan komma en situation där det kommer väldigt många asylsökande till ett och samma land under kort tid och att EU då behöver ha någon form av ordning.

I detta sammanhang berör vi heller inte frågan om omfördelning. Jag tror att det var Maria Malmer Stenergard som tog upp det. Det nämns inte nu. Det ligger inte på bordet i dag att Sverige eller andra länder ska ta emot någon från den delen, utan vad vi pratar om är att vi och andra länder ska kunna bidra med stöd. Här har det kommit in en begäran från Grekland till Frontex, och den håller nu på att samordnas för att se vilken typ av personal och materiel som vi kan bistå med. Vi är skyldiga att ställa upp i det här läget enligt den förordning som finns, och detta kommer vi att göra. Om det sedan handlar om personal eller materiel eller om det blir flygplan eller båtar eller något sådant får vi låta vara osagt just i detta läge, för vi har ännu ingen fördelning mellan medlemsländerna när det gäller hur det ska se ut eller vilken typ av materiel som behövs.

Slutligen, till Fredrik Malm: Jag kan gärna vid bordet uppmana till att vi måste lösa de grundläggande problemen, bland annat med hjälp av vidarebosättning. Det är en känd ståndpunkt som vi kommer att kunna ta upp vid alla tillfällen. Detta ser jag inga problem med. För övrigt vet vi att det är fler länder nu som vidarebosätter än vad som var fallet för bara några år sedan. I så måtto har det gått i rätt riktning.

Anf. 9 MARIA MALMER STENERGARD (M):

Tack för svaren!

När man läser den skriftliga ståndpunkten står det i andra meningen att Sverige kan ställa sig bakom deklarationen om den i huvudsak återspeglar hållningen, och då syftar man tillbaka på skrivningar om internationell rätt och asylrätt. Detta ställer vi oss naturligtvis bakom i grunden. Men nu sa statsrådet att detta inte ska uppfattas som att det är ultimativt, men det framstår det som i skrivningen. Jag skulle vilja att statsrådet bekräftar att det inte är ultimativt.

Det pågår ett särskilt förfarande enligt EU:s krisregelverk, så det är kanske rimligt att inte föregripa detta om man vill komma framåt i förhandlingarna.

Anf. 10 LUDVIG ASPLING (SD):

Tack så mycket för svaren!

Jag uppfattade inte att jag fick något svar på min första fråga angående huruvida Greklands agerande är i linje med EU:s asyllagstiftning eller inte.

Jag vill bara förtydliga det som jag funderar på. Under rubriken ”Bakgrund” längst upp på s. 2 står det att Grekland har tillkännagivit att man har skjutit upp alla asylansökningsförfaranden, men i medierna har företrädare för den grekiska regeringen sagt att man avvisar asylansökningar. Det är en avsevärd skillnad. Att skjuta upp asylansökningsförfaranden, som det finns regler för, kanske inte är ett solklart brott mot EU:s asylregler. Att avvisa asylansökningar vid gränsen är däremot ett solklart brott, för det står klart och tydligt att inom EU ska man kunna lämna in en asylansökan till en gränsvakt. Det är tydligt och klart.

Jag undrar: Om regeringen anser att Grekland har brutit mot det europeiska asylsystemets regler och lagar, hur kan man då skriva på en deklaration där man uttrycker sin solidaritet med Grekland? Det går inte ihop. Antingen säger man att Grekland har gjort fel – då kan man inte visa sin solidaritet med Grekland, för det är själva grundbulten i vad grekerna håller på med – eller så anser man att Grekland har gjort rätt. Då kan man göra det. Detta skulle jag vilja ha ett svar på. Har grekerna gjort rätt eller fel?

Anf. 11 ANNIKA QARLSSON (C):

Tack så mycket för genomgången!

Centerpartiet välkomnar tydligheten från regeringen om att skrivningarna om internationell rätt, inklusive asylrätten, ska framgå i deklarationen. Möjligtvis hade man kunnat vara lite hårdare i tonen gentemot Turkiet och ställt krav på att de ska leva upp till sin del av avtalet. Man hade kunnat säga att det inte är okej att använda människor som brickor i ett större geopolitiskt spel. Jag förstår att det kan vara svårt med ultimativa krav där, men jag vill gärna se en skärpt ton i kritiken mot Turkiet.

Vad gäller den del som handlar om att bidra med stöd anser vi att det är bra att Sverige är redo att bistå med både materiel och personal till Frontex samt resurser för asylhantering. Det är bra om Sverige hjälper till på olika sätt, men det är viktigt att svensk personal inte på något sätt medverkar i sådana inhumana ageranden gentemot flyktingar som vi har fått rapporter om.

Anf. 12 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag missade det kanske, men jag tror inte att jag fick något svar på frågan om vad det miljonstöd som har gått till Grekland är tänkt att användas till. Det står bara att de har fått ett stöd.

Jag är lite fundersam kring att man ska förhandla med Turkiet. Frågan infinner sig hur långt EU är berett att gå för att få till en ny uppgörelse med Turkiet. Handlar det om mer pengar, eller vad handlar det om? Turkiet använder ju alldeles uppenbart det här för att få stöd från EU, antingen ekonomiskt eller för sin krigsföring i Syrien.

Jag skulle vilja veta hur åtminstone statsrådet resonerar när det gäller hur samtalet med Turkiet ska föras och hur en eventuellt ny uppgörelse skulle kunna se ut.

2019/20:29
4 mars

Anf. 13 FREDRIK MALM (L):
Jag tackar för svaret på min fråga, statsrådet, i alla fall den ena av dem,
gällande vidarebosättning.

Jag hade en fråga till som jag tog upp, nämligen att man bör rikta en uppmaning till EU:s medlemsstater att öka det ekonomiska stödet till de humanitära appellerna. Det hänger ihop med den akuta situationen, för Syrienappellen har de senaste tre åren varit finansierad till aningen mer än hälften. Hittills i år – nu har det gått två månader eller en sjättedel av året – är appellen finansierad till 1 procent. Samma sak gäller Afghanistanappellen: Den är finansierad till 1 procent. För Libyen tror jag att det är ännu lägre. Det är möjligt att detta har att göra med tider för inbetalningar och sådant, men om de EU-länder som inte bidrar med något inte är beredda att bidra med mer fortsätter bara den humanitära härdsmltan, vilket ökar trycket när det gäller irreguljär migration. Det hänger ihop.

Jag skulle gärna vilja få ett svar från regeringen om man är beredd att rikta en uppmaning till alla medlemsstater i EU att öka det humanitära stödet till primärt FN:s appeller.

Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Gällande den sista frågan är det också en boll som jag gärna tar. Det är en sak som jag kan föra fram vid bordet precis på samma sätt som jag kan göra när det gäller vidarebosättning. Om man ska lösa detta på sikt måste den typen av stöd bli betydligt större.

Till Annika Qarlssoon säger jag följande. Vi kan inte acceptera några inhumana ageranden oavsett vem som står för dem. Det är viktigt och bra att ha svensk personal på plats, av många skäl. Då får vi svenska ögon och öron på plats så att vi kan se vad som egentligen händer. Det ska inte råda några tveksamheter kring detta. Man är bunden av internationell rätt, och vi kommer att driva på för att se till att detta finns med i rådsresolutionen.

SD och även Vänsterpartiet frågade återigen om Turkiet.

Man måste bestämma sig för vad man egentligen vill. Om Sverigedemokraterna vill att vi ska avbryta samarbetet med Turkiet får ni i så fall säga det. Vänsterpartiet vill det, men Sverigedemokraterna ställer bara frågor om det. Vill ni att det ska avbrytas? Ni vet att det i så fall kommer att leda till stora bekymmer i Grekland. Det blir helt enkelt konsekvensen av detta.

Hur ska samtalet föras med Turkiet? Dessa samtal förs redan. De har naturligtvis dragits igång under de senaste dagarna. Erdoğan vill väl egentligen uppnå två saker med det här. Dels vill han ha stöd för sin krigsföring i Syrien. Det tror jag inte att han kommer att få. Dels handlar det om den andra frågan, det vill säga om EU ska hjälpa till att finansiera en del av kostnaderna för de tre, kanske fyra, miljoner människor som finns på turkiskt territorium. Där vill jag säga att han på sätt och vis har ett case när det gäller att se till att vi är med och hjälper till att finansiera förhållandena för dessa människor. Det är därför uttalandet och avtalet har funnits från första början.

När det gäller huruvida Grekland bryter eller inte bryter mot regelverket är det i slutändan kommissionen som ska göra en sådan bedömning. Det kan inte ett enskilt medlemsland göra – särskilt inte nu, när vi inte har den information som vi behöver ha. Men om det är Sverigedemokraternas uppfattning att vi ska fördöma Grekland i det här läget vill jag gärna höra det. Jag tror nämligen att vi då helt skulle ställa oss vid sidan om övriga i EU-kretsen just nu.

Jag tycker att det viktigaste nu är att se till att hålla ihop EU. Vi ska försöka göra vad vi kan för att deeskalera konfliktnivån och ta alla de diplomatiska kontakter vi behöver ta för att se till att minska konfliktnivån och då också se till att hantera situationen vid gränsen. Det är det som är syftet med det möte vi åker till i eftermiddag.

Sedan finns det många andra långsiktiga frågor vi kan diskutera, men det är detta som är det huvudsakliga syftet.

Anf. 15 LUDVIG ASPLING (SD):

Det är alltså *inte* vår uppfattning att Sverige ska fördöma Grekland. Däremot gäller det den situation där man samtidigt uttrycker sitt nästan oreserverade stöd för Grekland och börjar säga lite andra saker i ståndpunkten här. Där skulle jag vilja ha ett förtydligande.

Men jag har väl fått så mycket förtydligande som jag kan få här, så jag tackar för det.

Anf. 16 MARTIN KINNUNEN (SD):

Jag tror att vi har fått svar på våra frågor, och jag tackar ministern för det.

Jag tänkte sammanfatta Sverigedemokraternas avvikande mening rörande den svenska ståndpunkten. Vi tycker rent allmänt att man saknar just solidaritet med Grekland i den. Många andra i Europa fokuserar på det i dag, men regeringen gör det inte. Det tycker vi är beklagligt.

Vi tycker att fokus i det här läget ska ligga på gränsskydd och att stödet till Grekland måste vara omfattande. De måste få det stöd de behöver, för de får inte misslyckas. Vad gäller Turkiets agerande tycker vi att skrivningarna att det är oroande inte är tillräckligt, utan det är oacceptabelt. Det är positivt att höra att Sverige är berett att hjälpa till med egen personal. Vi tycker att Sverige bör erbjuda de resurser som grekerna behöver i det här läget.

Vi står inte bakom avtalet med Turkiet. Vi tycker att det är fel. Vi tycker inte att det är en bra lösning att turkiska myndigheter i dag får ta del av svenska skattepengar och fördela ut dem. Vi tycker inte att detta ska kunna fortsätta.

Det är väldigt många flyktingar i Turkiet; det är riktigt. Men en viktig orsak till att det är på det sättet är ju att Erdoğan bedriver ett krig i Syrien. Utan Erdoğan skulle det kanske kunna vara fred i norra Syrien – vem vet? Det är han som finansierar många av krigarna där med vapen, resurser och soldater.

Det vore viktigt att föra in detta i diskussionen, för det är inte så att Turkiet är ett oskyldigt offer för det faktum att det finns många flyktingar i landet. De har själva orsakat det, och de bär skuld för det.

När det gäller ansvarsfördelning tycker vi att det är off-side att föra in det just nu. Många länder måste tycka att det är märkligt att Sverige fortsätter att föra in detta i en diskussion som egentligen inte handlar om det här. Vi tycker inte att det finns någon poäng med att lyfta upp det nu, och vi är ju emot detta sedan tidigare.

Sammanfattningsvis vill vi stryka styckena 1, 5, 6 och 7. Det är korta stycken, men det är i alla fall dem vi vill stryka.

Tack för svaret på frågorna! Efter att ha hört diskussionen här och statsrådets svar konstaterar jag att även Vänsterpartiet måste anmäla en avvikande mening. Jag vill lite kort redogöra för den, även om den säkert har framgått.

Vi menar att EU inte ska betala ut mer pengar till Turkiet utan i stället använda UNHCR som organ för att ge flyktingar stöd och hjälp. Vi stöder den svenska ståndpunkten om internationell rätt inklusive asylrätt och att det är viktigt att ställa krav på detta.

Vi menar att när man stöder Grekland och gränskontrollen i Grekland måste man också vara mycket tydlig med att det inte får förekomma våld mot flyktingar vid gränsen, utan den internationella rätten ska upprätthållas.

Jag tackar statsrådet, men jag uppfattade inte något svar på min fråga om huruvida Sveriges krav på skrivningar om internationell rätt är ultimativt.

Enligt avtalet mellan EU och Turkiet ska flyktingar prövas av UNHCR i Turkiet, om jag har uppfattat avtalet rätt. Sedan ska EU ta emot dem som bedöms vara flyktingar.

Tycker ministern att detta fungerar enligt det avtal som redan finns? I så fall tänker i alla fall jag utifrån Kristdemokraternas synvinkel att det skulle kunna vara en viktig poäng i de svenska ståndpunkterna om just detta om man anser att det inte fungerar.

Precis som jag sa, och som det också står i ståndpunkten, är det omöjligt att driva ultimativa krav. Vi behöver ha en förhandlingsmån kring detta. Skrivningen om exempelvis internationell rätt är alltså inte ultimativ, men den är viktig för oss. Så kan vi säga.

Ni har inte sett slutskrivningarna, och det har inte vi heller. Coreper diskuterar det här på förmiddagen, och sedan diskuteras det vidare under eftermiddagen. Vi arbetar som sagt för att få igenom den här typen av skrivningar i dokumentet, men det behövs helt enkelt viss förhandlingsmån för oss.

När det gäller processen i Turkiet tycker jag kanske inte att det passar att ta upp den i det här sammanhanget. Vi har också starka synpunkter på processen i Grekland, skulle jag vilja säga, där det ju är tiotusentals människor som har suttit fast på öarna utan att ha fått något besked och knappt ens ha blivit förhörda.

Jag tycker därför att vi sparar denna diskussion, kanske till nästa gång vi ses inför det ordinarie RIF-rådet i slutet av nästa vecka. Då blir det en lite mer långsiktig diskussion, och då har vi också kanske mer information, bland annat om hur Turkiet nu agerar.

2019/20:29
4 mars

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Ja, precis – vi ses ju för samråd redan på fredag igen inför nästa vecka.

Jag sammanfattar samrådet om rådsdagordningens punkter 2 och 3 med att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande meningar anmällda från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	1
Anf. 3 LUDVIG ASPLING (SD).....	3
Anf. 4 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	3
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 6 MARIA MALMER STENERGARD (M)	4
Anf. 7 FREDRIK MALM (L)	5
Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
Anf. 9 MARIA MALMER STENERGARD (M)	6
Anf. 10 LUDVIG ASPLING (SD).....	6
Anf. 11 ANNIKA QARLSSON (C).....	7
Anf. 12 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	7
Anf. 13 FREDRIK MALM (L)	7
Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8
Anf. 15 LUDVIG ASPLING (SD).....	9
Anf. 16 MARTIN KINNUNEN (SD)	9
Anf. 17 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	10
Anf. 18 MARIA MALMER STENERGARD (M)	10
Anf. 19 HANS EKLIND (KD).....	10
Anf. 20 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	10
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	11